

61

290/21/92
29.10.92

Г.И. П. Вешев
ме и.з. М. 21/92г.
30.X.92г.

До

Конституционния съд на
Република България

С Т А Н О В И Щ Е

**на парламентарната група на Предизборния съюз на БСП, БЛП, ОПТ, ХРП,
ХЖД, НЛП "Ст. Стамболов", СМС, ФБСМ и "Ера-3"
по конституционно дело 25/92 г. образувано по искането на 51 народни
представители от 36-то Народно събрание за обявяване
противоконституционността на чл.5 от Правилника за
организацията и дейността на Народното събрание**

Уважаеми господа конституционни съдии,

I. По допустимостта на искането

Искането до Конституционния съд е направено на основание чл. 149, ал.1, т.2 от Конституцията. Не се спори, че Правилникът за организацията и дейността на Народното събрание е акт на Народното събрание по смисъла на този текст и Конституционният съд има право и задължение при искане да се произнесе както по противоконституционността на целия правилник, така и по отделни негови текстове.

II. По основателността на направеното искане

В искането на групата народни представители се твърди, че разпоредбата на чл.5 от Правилника противоречи на Конституцията. Те се позовават на обстоятелството, че Конституцията не предвижда в специален текст предсрочно освобождаване на председателя и заместник-председателите на Народното събрание, поради което следва да се счита, че в друг акт - закон или правилник не може да се предвижда такава възможност щом Конституцията изрично не я предвижда.

Не споделяме такова виждане. То противоречи на особения характер на Конституцията като основен закон в държавата. В нея се уреждат основните начала и принципи на държавния и политически

- 2 -

живот в страната, основните права и задължения на гражданите, основните права и задължения и правомощия на изпълнителната и съдебната власт. Подробното уреждане на тяхната дейност става със закони, други актове на Народното събрание или подзаконовни актове на органите на изпълнителната власт.

Чл.1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание гласи:

"Народното събрание създава вътрешната си организация и осъществява дейността си въз основа на Конституцията и съгласно разпоредбите на този правилник".

Изборът на председател и заместник-председатели на Народното събрание е дейност на Народното събрание. Правилно и логично е подробната уредба да е в този правилник и по този въпрос не се е спорило нито при приемане на правилника, нито при неговото приложение до този момент, въпреки че аналогични случаи са ежедневни в работата на Народното събрание.

Например чл.76, ал.3 от Конституцията предвижда "На същото заседание на Народното събрание се избират председател и заместник-председатели".

Нито този текст от Конституцията, нито следващите уреждат:

а) Под председателството на най-възрастния народен представител какви разисквания могат да се проведат - това се определя от чл.4, ал.1 от Правилника.

б) Броя на заместник-председателите - те се определят от ал.2 на чл.4 от Правилника.

в) Кой може да издига кандидатурите за председател и заместник-председател на Народното събрание (чл.4, ал.3).

г) Тайно или явно е гласуването за председател и заместник-председатели (чл.4, ал.3).

д) Кога кандидатите се смятат за избрани.

Чл.5 урежда предсрочното освобождаване на председателя и заместник-председателите на Народното събрание. Абсурдно е да се счита в една демократична държава, че което и да е длъжностно лице по своя воля няма право преди изтичане на мандата му да иска предсрочно освобождаване от заеманата длъжност. Още повече, че това далеч не е единственият случай неуреден изрично от Конституцията.

Например чл. 111 от Конституцията предвижда в ал.1, т.1 и ал.2 подаване оставка на Министерския съвет, но не предвижда оставка на отделен министър. Никой не се съмнява във възможността обаче всеки министър да подаде оставка когато прецени, че това е необходимо.

Чл.5, ал.1 предвижда две възможности за предсрочно освобождаване на председателя и заместник-председателите на Народното събрание:

- 1. по тяхно искане;
- 2. по искане на най-малко 1/3 от народните представители.

Той не обхваща другите хипотези на предсрочно освобождаване от длъжност, например:

- а) при смърт;
- б) при снемане на депутатски имунитет и задържане под стража и т.н.

Тези случаи не са включени и в текст от Правилника, но това не означава, че при настъпване на тези събития Народното събрание не следва да избере нов председател на Народното събрание, защото Конституцията не е уредила това.

Становището на парламентарната група е, че чл.5 от Правилника за дейността и организацията на Народното събрание е конституционносъобразен, поради което Конституционният съд следва да отхвърли искането за обявяването му за противоконституционен, като неправилно е необосновано.

С уважение:

(проф. Нора Ананиева)